

راهنمای تکمیل گزارش مددکاری گروهی

<p style="text-align: center;">مرکز درمانی:</p> <p style="text-align: center;">_ در این قسمت نام بیمارستان/ مرکز درمانی ذکر شود</p>	<p style="text-align: center;">دانشگاه علوم پزشکی:</p> <p style="text-align: center;">ایران</p>
<p style="text-align: center;">برگزارکنندگان گروه:</p> <p style="text-align: center;">نام مددکار اجتماعی ذکر شود.</p> <p style="text-align: center;">در صورتی که گروه بصورت مشترک با روانشناس، پرستار و یا سایر کادر درمانی برگزار میگردد نام افراد و سمت آنها ذکر شود.</p>	<p style="text-align: center;">تاریخ:</p> <p style="text-align: center;">زمان برگزاری جلسه گروهی (روز/ماه/سال) ذکر شود</p>
<p style="text-align: center;">اطلاعات شناسایی مراجعان: (نام اعضای گروه)</p> <p style="text-align: center;">نام تمامی افراد (بیماران / خانواده بیماران/ همراه بیماران/ مراقبین) حاضر در جلسه گروهی، در این قسمت ذکر شود.</p>	
<p style="text-align: center;">موضوع گروه:</p> <p>موضوع گروه با توجه به بررسی وضعیت بیماران و نیازسنجی انجام شده، متفاوت است و می تواند براساس جدول محتوا در شناسنامه و استاندارد خدمت مشاوره آموزشی مددکاری اجتماعی انتخاب شود.</p>	
<p style="text-align: center;">گروه هدف:</p> <p style="text-align: center;">گروه هدف می تواند بیماران یا خانواده ها / مراقبین آنان باشد.</p> <p style="text-align: center;">به عنوان مثال: زنان تحت خشونت خانگی / خانواده بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی، بیماران مبتلا به بیماری های خاص و صعب العلاج (بیماران دیالیزی، بیماران مبتلا به سرطان و مراقبین آنها و...) می تواند یکی از گروه های هدف در مددکاری گروهی باشد.</p>	
<p style="text-align: center;">معیار ورود:</p> <p>در این قسمت باید ذکر شود از کدام روش های جذب و گزینش اعضا برای عضویت در گروه استفاده شده است؟</p> <p>براساس نوع گروه، تعداد اعضا، بسته یا باز بودن گروه، موضوع گروه و سایر عوامل معیارهایی برای ورود اعضا به کار گروهی در نظر بگیرید.</p> <p style="text-align: center;">به عنوان مثال: در تشکیل گروه با موضوع "آموزش فرزند پروری برای والدین بخش اطفال" می تواند نکات زیر معیار ورود والدین به این جلسه گروهی می باشد:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. والدینی که فرزندشان در بخش اطفال بیمارستان بستری می باشد. ۲. در طی ارزیابی اولیه نشانه های غفلت از نیازهای عاطفی و روانی فرزندان توسط والدین مشاهده شده است. 	
<p style="text-align: center;">نوع گروه:</p> <p>براساس مشکلات و نیازهای خاصی که وجود دارد و همچنین نوع کار یا اموری که گروه انجام می دهد و یا انگیزه تشکیل آن می توان انواع گروه را تقسیم بندی کرد. مثلا گروه آموزشی- توانبخشی - درمانی - حمایتی- خودیار و ...</p>	

راهنمای تکمیل گزارش مددکاری گروهی

تعداد اعضا:

تعداد اعضای شرکت کننده در گروه ذکر شود. در مددکاری گروهی حداقل تعداد اعضا ۵ نفر و حداکثر ۱۵ نفر می باشد. بسته به نوع گروه و اهداف آن تعداد اعضا تعیین می شود.

محل تشکیل گروه:

بطور دقیق ذکر شود که محل برگزاری گروه در کجا بوده است؟ مثلا اتاق مددکاری اجتماعی - سالن جلسات - اتاق بازی بخش کودکان - اتاق ۱۰۱ بخش مردان یک.

نکته مهم: مکان تشکیل گروه باید آرام، با چیدمانی که اعضا در آن راحت بوده و ارتباط چهره به چهره داشته باشند. همچنین بجز اعضای گروه، افراد دیگر نباید حضور داشته باشند.

مدت زمان جلسه:

مدت زمان برگزاری جلسه بر حسب توان اعضا جهت حضور در جلسات، موضوع و رویکرد گروه مشخص می شود. جلسات می تواند بین سی دقیقه تا نود دقیقه باشد.

نکته مهم: کودکان، سالمندان، بیماران و افراد دارای معلولیت ممکن است شرایط کافی جهت حضور طولانی در جلسه گروهی نداشته باشند.

جلسه چندم: شماره جلسه در این قسمت وارد شود... مثلا جلسه سوم

شیوه ارزشیابی / اثربخشی گروه:

در کارگروهی روش ارزشیابی و شیوه آن مشخص شود مثلا استفاده از ابزار معتبر (پیش آزمون / پس آزمون) به روشی مشخص شود و اگر قرار است پیگیری برای بعضی از گروه ها وجود داشته باشد، روش های پیگیری هم مشخص شود.

اهداف کلی و جزئی گروه:

هر وقت عده ای با هم جمع شدند و فعالیت مشابه داشتند، دنبال رسیدن به اهدافی هستند که این اهداف، گاهی رفع نیازهای مادی و جسمانی و گاهی رفع نیازهای روانی و اجتماعی است. وجود هدف باعث تداوم گروه می شود به این معنا که گروه های بی هدف بزودی متلاشی می گردند. رسیدن یا نرسیدن به هدف موجب دلگرمی و یا دلسردی افراد می شود و در بقای گروه نقش مهمی ایفا می کند.

مددکاری گروهی در مراکز درمانی، با اهدافی در راستای بهبود وضعیت روانی و اجتماعی و حتی جسمی بیماران و خانواده های آنان تشکیل می شود.

به عنوان مثال: گروه هایی با اهداف: - پیشگیری از بستری مجدد بیماران

- و یا ارتقاء مهارت های خود مراقبتی در بیماران دیابتی با تجربه قطع عضو

راهنمای تکمیل گزارش مددکاری گروهی

رویکرد / تئوری مورد استفاده در گروه:

انواع رویکردها در کار با گروه وجود دارد. بسته به نوع گروه، موضوع و سایر عوامل می توان یکی از رویکردهای شناختی- رفتاری / گشتالت درمانی / واقعیت درمانی / مراجع محوری / رفتار درمانی / تئوری معکوس / روایت درمانی / ساختاری / راه حل محور / بین فردی، تحلیل متقابل و غیره استفاده کرد.

تکنیک ها و فنون مورد استفاده در گروه:

انواع تکنیک ها در کار با گروه وجود دارد. بسته به رویکرد گروه، موضوع، رفتار اعضا و سایر عوامل می توان تکنیک های تصمیم گیری / آرام سازی / بارش افکار / حل مسئله / همدلی / پذیرش بدون قید و شرط / متمرکز سازی / اعتمادسازی و ... را استفاده کرد.

شرح گزارش گروه:

در این قسمت بطور مختصر شرحی از جلسه گروهی نوشته می شود.

نمونه اول:

بیماران دیابتی با سطح قند خون کنترل نشده دچار آسیب های بافتی شده که در صورت استمرار منجر به قطع عضو فرد می شود. پس از آمپوتاسیون چنانچه فرد مراقبت های بهداشتی و تغذیه ای نداشته باشد با عود مجدد بیماری و قطع عضو مجدد مواجه می شود. لذا این بیماران به آموزش های خود مراقبتی در ابعاد جسمی و روانی اجتماعی نیاز دارند. زیرا استرس و نگرانی نیز همانند عدم رعایت رژیم غذایی در این بیماران به عنوان فاکتور خطر محسوب می شود. در جلسه ی گروه لازم است تا اعضا را از اهمیت خود مراقبتی آگاه نمود. پس از آگاه سازی اولیه از اعضا خواسته می شود تا در مورد تجارب پیش و پس از قطع عضو صحبت کنند.

- برخی از اعضا معتقد بودند که برای رعایت رژیم غذایی لازم است تا وضعیت اقتصادی مناسبی داشته باشند و برای آنها مقدور نیست تا مطابق آن رژیم غذایی عمل کنند و حتی خانواده هم در این زمینه با آنها همکاری نمی کند.

- برخی دیگر بر این باور بودند که استرس نقش مهمی در بالا رفتن سطح قند خون و بستری های مجدد آنها دارد.
- یکی از اعضای گروه معتقد بود که داروهای ایرانی تاثیر چندانی در کنترل قند خون آنها ندارد و چنانچه از معادل خارجی آن استفاده کنند نتیجه بهتری را به دست می آورند که در این زمینه اختلاف نظری بین اعضای گروه با فرد مطرح کننده بوجود آمد.

- عده ای از حاضرین به نقش مهم پزشک در تجویز دارو و دوزهای مناسب دارو تاکید داشتند. همین گروه به کمبود دارو در داروخانه ها هم اشاره کردند.

- مباحث دیگری نیز مانند کمبود تجهیزات و امکانات در مراکز درمانی، برخوردهای نامناسب پرسنل در ارائه ی مراقبت به بیماران مزمن و آموزش های ضعیف در حین ترخیص مطرح شد.

- مددکار تکنیک های آرام سازی و مدیریت استرس را به طور مختصر برای حاضرین توضیح داد و پکیج آموزشی را که در این خصوص تهیه کرده بود به آنها ارائه نمود.

راهنمای تکمیل گزارش مددکاری گروهی

- همچنین مددکار اجتماعی از کارشناس آموزش به بیمار درخواست کرد تا توضیحاتی را در مورد خود مراقبتی به بیماران ارائه نماید. زمانی هم در پایان جلسه برای پرسش و پاسخ اختصاص داده شد.

نمونه دوم:

شروع جلسه با ارائه خلاصه ای از جلسه ی قبل آغاز شد و پس از طرح موضوع این جلسه توسط مددکار اجتماعی، اعضا با مشارکت بالایی در مورد شیوه های ارتباط والد و فرزند صحبت کردند. مددکار اجتماعی در مورد مواردی که اعضا مطرح می کردند به خودشان بازخورد می داد و بر طبق موارد مطرح شده از سوی اعضا مثال هایی زد که این امر موجب مشارکت بیشتر اعضا و ملموس شدن موضوع شد که قطعا در فهم مفاهیم هم موثر بوده است همچنین جلسه از انسجام خوبی برخوردار بود. اعضای فعال در این جلسه مادر بردیا، ابولفضل و سوگند بودند مادر علیرضا همچنان مشارکت کمی داشتند مددکار اجتماعی سعی داشتند با داشتن تماس چشمی و گاهی پرسیدن سوال این مشارکت را به وجود بیاورد و در بیشتر موارد پاسخ ها کوتاه و آهسته بود. در پایان جلسه اعضا تصمیم گرفتند با توجه به اینکه موضوع بسیار مهم می باشد در جلسه بعدی نیز در این خصوص صحبت کنند و از همدیگر راهنمایی بگیرند.

تحلیل پویایی گروه:

پویایی گروه به تأثیر نقش ها و رفتارهای اعضا بر کل گروه اشاره می کند و تأکید بر چگونگی روابط متقابل بین اعضا دارد. در بررسی پویایی گروه چهار مرحله برای کار وجود دارد: ۱-مرحله رقابت. ۲-مرحله تعارض. ۳-هماهنگی. ۴-سازندگی. بررسی مشارکت، همبستگی و انسجام گروهی در این قسمت مهم می باشد.

پیگیری موارد خاص در صورت نیاز:

در صورتی که در جلسات گروهی اعضا بر حسب موضوع گروه موردی را مطرح کردند یا متوجه مورد خاص شدید که طبق تشخیص شما نیاز به پیگیری داشت موضوع حتما در این قسمت ذکر شود و نتیجه تا جلسه بعد مشخص گردد.